

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 17.9.2007
KOM(2007) 524 wersja ostateczna

TRZECIE SPRAWOZDANIE KOMISJI

**oparte na art. 11 decyzji ramowej Rady z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia
ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie w związku z
wprowadzeniem euro**

{SEC(2007)1158}

TRZECIE SPRAWOZDANIE KOMISJI

oparte na art. 11 decyzji ramowej Rady z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie w związku z wprowadzeniem euro

1. CEL DECYZJI RAMOWEJ

W celu wzmocnienia i ujednolicenia ochrony prawno-karnej euro w całej Unii Europejskiej dnia 29 maja 2000 r. Rada przyjęła decyzję ramową 2000/383/WSiSW² w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie w związku z wprowadzeniem euro, która została zmieniona decyzją ramową Rady z dnia 6 grudnia 2001 r.³ wprowadzającą przepis dotyczący uznawania wcześniejszych wyroków skazujących wydanych przez sądy państw członkowskich w celu stwierdzenia recydywy.

W wyniku ratyfikacji konwencji genewskiej o zwalczaniu fałszowania pieniędzy z 1929 r.⁴ ustawodawstwo państw członkowskich jest już w pewnym stopniu ujednolicone. Szczególnym celem decyzji ramowej dotyczącej euro jest uzupełnienie przestępstw zagrożonych karą w ustawodawstwie państw członkowskich na mocy konwencji z 1929 r. o niektóre praktyki zbliżone do fałszowania pieniędzy *sensu stricto*.

2. CEL SPRAWOZDANIA

Na mocy art. 11 ust. 2 decyzji ramowej Komisja przyjęła w dniu 13 grudnia 2001 r. sprawozdanie w sprawie wykonania tejże decyzji ramowej⁵, które przedstawia w sposób wyczerpujący poszczególne przewidziane w decyzji zobowiązania dotyczące jej transpozycji oraz ich wykonanie poprzez poszczególne państwa członkowskie. W konkluzjach dotyczących tego sprawozdania Rada uznała, że cel decyzji ramowej został w znacznym stopniu osiągnięty. Zwróciła się jednak do Komisji o przedstawienie drugiego sprawozdania z dodatkowymi informacjami nieprzekazanymi dotąd przez państwa członkowskie. W dniu 3 września 2003 r. Komisja przyjęła drugie sprawozdanie⁶. Podczas posiedzenia, które miało miejsce w dniach 25-26 października 2004 r., Rada przyjęła do wiadomości drugie sprawozdanie oraz, ze względu na rozszerzenie Unii Europejskiej, zwróciła się do

² Decyzja ramowa Rady z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie w związku z wprowadzeniem euro (Dz.U. L 140/1 z 14.6.1995 r., str. 1).

³ Decyzja ramowa Rady z dnia 6 grudnia 2001 r. zmieniająca decyzję ramową 2000/383/WSiSW w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie związane z wprowadzeniem euro (Dz.U. L 329 z 14.12.2001 r., str. 3).

⁴ Zgodnie z art. 23 konwencji z 1929 r. ratyfikacja konwencji przez dane państwo mieści w sobie stwierdzenie, że jego ustawodawstwo i jego organizacja administracyjna są zgodne z zasadami przyjętymi w konwencji.

⁵ COM(2001) 771 wersja ostateczna.

⁶ COM(2003) 532 wersja ostateczna.

Komisji o przygotowanie trzeciego sprawozdania dotyczącego wykonania decyzji ramowej, w tym jej art. 9a.

W niniejszym sprawozdaniu omawiane są postępy w transpozycji decyzji ramowej w 15 państwach członkowskich na podstawie wniosków z drugiego sprawozdania a także ustawodawstwo 12 nowych państw członkowskich. Ponadto niniejsze sprawozdanie zawiera szczegółową ocenę wykonania decyzji ramowej przez 27 państw członkowskich.

Komisja wysłała kwestionariusz uwzględniający specyficzne zagadnienia odnotowane w poprzednim sprawozdaniu do wszystkich państw członkowskich poza Niemcami, które przekazały już odpowiednie informacje. Dwadzieścia państw członkowskich przekazało Komisji teksty przepisów prawa krajowego realizujące zobowiązania wynikające z decyzji ramowej. Osiem państw członkowskich (Bułgaria, Irlandia, Hiszpania, Włochy, Malta, Niderlandy, Rumunia i Finlandia) nie udzieliło formalnej odpowiedzi na pismo Komisji. Informacje dotyczące ustawodawstwa Bułgarii, Hiszpanii, Włoch, Malty oraz Niderlandów zostały jednak udostępnione Komisji. Otrzymane przez Komisję informacje różniły się pod względem dokładności. Sprawozdanie sporządzono na podstawie tych informacji, uzupełnionych w razie potrzeby i zależnie od możliwości na podstawie źródeł dostępnych publicznie.

3. ŚRODKI KRAJOWE W CELU WYKONANIA DECYZJI RAMOWEJ

3.1. Postępy w transpozycji decyzji ramowej w 15 państwach członkowskich (załącznik – tabela nr 1)

3.1.1. Przestępstwa ogólne – art. 3

W wyniku zmian wprowadzonych w hiszpańskim Kodeksie karnym wszystkie czyny przewidziane w art. 3 ust. 1, lit a), b) oraz c) decyzji ramowej są zagrożone karą. Ponadto, na mocy wyraźnego przepisu dotyczącego fałszowania, uczestnictwo w takim czynie stanowi przestępstwo. Poza tym w ustawodawstwie Hiszpanii istnieje wyraźny przepis zabraniający pod groźbą kary wytwarzania, otrzymywania lub uzyskiwania w celu dokonania oszustwa narzędzi i innych artykułów potrzebnych do fałszowania waluty (art. 3, ust. 1, lit. d).

3.1.2. Przestępstwa dodatkowe – art. 4

Hiszpański Kodeks karny zabrania podrabiania waluty w celu dokonania oszustwa, lecz nie zawiera wyraźnego odniesienia do użycia legalnych urządzeń. Na mocy francuskiego Kodeksu karnego podrabianie waluty w celu dokonania oszustwa przy użyciu legalnych urządzeń lub materiałów w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej jest wyraźnie zabronione.

3.1.3. Kary – art. 6

Ustawodawstwo Finlandii i Szwecji nie zostało zmienione. W obu krajach kara pozbawienia wolności, której górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat, przewidziana jest tylko w przypadku przestępstw ciężkich. Ustawodawstwo Hiszpanii przewiduje za czyny stanowiące przestępstwo na mocy art. 3 ust. 1 lit. a) decyzji ramowej karę pozbawienia wolności od 8 do 12 lat.

3.1.4. Odpowiedzialność osób prawnych oraz stosowane wobec nich sankcje – art. 8 i 9

W ustawodawstwie Hiszpanii, Luksemburga i Austrii przewidziano ogólną odpowiedzialność karną osób prawnych w przypadku popełnienia przez reprezentujące je organy przestępstwa zagrożonego karą w prawie krajowym. Zgodnie z ustawodawstwem Austrii przewidzianą karą jest kara grzywny. W ustawodawstwie Hiszpanii i Luksemburga przewiduje się natomiast tymczasowe lub stałe zamknięcie przedsiębiorstwa, rozwiązanie spółki lub zawieszenie jej działalności. Nie przewiduje się innych kar. Mimo że Portugalia przysłała odpowiedź dotyczącą transpozycji decyzji ramowej, nie figurują w niej żadne informacje na temat postępu prac nad projektem ustawy o odpowiedzialności karnej osób prawnych. Zgodnie z otrzymaną odpowiedzią Zjednoczone Królestwo nie zamierza przyjąć szczególnej ustawy wprowadzającej odpowiedzialność osób prawnych, jako że pojęcie zaniedbania istniejące w jego prawie cywilnym spełnia wymogi art. 8 ust. 2.

3.1.5. Stosowanie terytorialne – art. 10

Władze Zjednoczonego Królestwa nie przekazały informacji o postępie prac nad rozporządzeniem w sprawie wykonania decyzji ramowej w odniesieniu do Gibraltaru.

3.2. Postępy w transpozycji decyzji ramowej w 12 państwach członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 i w 2007 r.

3.2.1. Ratyfikacja konwencji z 1929 r. – art. 2 (załącznik – tabela nr 2)

Osiem państw członkowskich (Republika Czeska, Estonia, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska i Słowacja) powiadomiło, że są już stronami konwencji genewskiej. Według informacji zebranych przez służby Komisji Bułgaria i Rumunia również ratyfikowały konwencję genewską, natomiast Słowenia jest w trakcie jej ratyfikacji. Nie napłynęły żadne informacje dotyczące Malty.

3.2.2. Przestępstwa ogólne – art. 3 (tabela nr 3)

Przepisy art. 3 decyzji ramowej dotyczące znamion przestępstwa zostały zasadniczo wprowadzone do ustawodawstwa krajowego dwunastu państw członkowskich. W szczególności w ustawodawstwie pięciu państw członkowskich (Bułgarii, Cypru, Łotwy, Węgier i Słowacji) wyraźnie wymieniono wszystkie znamiona dotyczące strony przedmiotowej i podmiotowej (wina umyślna) przestępstw przewidzianych w art. 3 ust. 1 lit. a)-d). W ustawodawstwie pozostałych państw członkowskich występują następujące odstępstwa: w ustawodawstwie litewskim nie wymieniono „wprowadzenia do obiegu”, lecz tylko „sprzedaż” sfałszowanej waluty; w ustawodawstwie siedmiu państw członkowskich (Republiki Czeskiej, Estonii, Litwy, Malty, Polski, Rumunii i Słowenii) nie wymieniono wyraźnie przywozu, wywozu lub uzyskiwania sfałszowanej waluty w celu jej wprowadzenia do obiegu; w ustawodawstwie Republiki Czeskiej i Polski czyny te podlegają karze w ramach przestępstwa transportu, a w ustawodawstwie Litwy, Malty i Rumunii w ramach przestępstwa posiadania; ponadto w ustawodawstwie Estonii i Polski wytwarzanie, otrzymywanie lub uzyskiwanie w celu dokonania oszustwa narzędzi i innych artykułów potrzebnych do fałszowania waluty (art. 3, ust. 1, lit. d) nie są wyraźnie

zagrożone karą.

Jedenaście państw członkowskich (Bułgaria, Republika Czeska, Estonia, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Rumunia, Słowenia i Słowacja) wskazało, że podleganie do popełnienia czynów określonych w art. 3 ust. 1 oraz usiłowanie ich popełnienia, a także współudział w tych czynach podlegają karze na mocy przepisów części ogólnej ich kodeksów karnych. Ponadto prawo polskie zawiera szczególnie przepis dotyczący pomocnictwa i poplecziństwa przy dokonaniu przestępstw określonych w ust. 1. Nie napłynęły żadne informacje dotyczące Malty.

3.2.3. *Przestępstwa dodatkowe – art. 4 (załącznik – tabela nr 4)*

Przepis art. 4, który ustanawia odpowiedzialność karną za podrabianie waluty przy użyciu legalnych urządzeń lub materiałów, został wprowadzony do ustawodawstwa krajowego siedmiu państw członkowskich. W szczególności trzy państwa członkowskie (Bułgaria, Cypr i Litwa) spełniają wymogi tego artykułu, jako że wprowadziły one do ustawodawstwa karnego wyraźny przepis ustanawiający przestępstwo podrabiania banknotów lub monet przy użyciu legalnych urządzeń z naruszeniem praw lub warunków emisji waluty. Sześć państw członkowskich (Republika Czeska, Łotwa, Malta, Polska, Słowenia i Słowacja) spełnia wymogi tego artykułu, zabraniając podrabiania waluty w celu dokonania oszustwa bez rozróżnienia ze względu na użyte środki. Władze trzech państw członkowskich (Estonii, Węgier i Rumunii) nie przekazały informacji na ten temat.

3.2.4. *Waluta niewyemitowana, lecz przeznaczona do obiegu – art. 5 (załącznik – tabela nr 4)*

W ustawodawstwie siedmiu państw członkowskich (Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski i Słowacji) pojęcie sfalszowanej waluty obejmuje wyraźnie banknoty i monety, które, choć są przeznaczone do obiegu, nie zostały jeszcze wyemitowane. W ustawodawstwie Republiki Czeskiej wprowadzenie szczególnego przepisu przewidziane jest w projekcie zmian do Kodeksu karnego. Nie przekazano jednak żadnych informacji odnośnie do przyjęcia tych zmian. Władze Słowenii wskazały, że przestępstwo określone w art. 5 decyzji ramowej jest zagrożone karą na mocy art. 217 kodeksu karnego dotyczącego oszustwa. Władze Bułgarii, Estonii i Rumunii nie przekazały informacji na ten temat.

3.2.5. *Kary – art. 6 (załącznik - tabela nr 5)*

Jedenaście państw członkowskich (Bułgaria, Republika Czeska, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Rumunia, Słowenia i Słowacja) wprowadziło kary pozbawienia wolności, których górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat, zgodnie z art. 6 ust. 2 decyzji ramowej. Natomiast w ustawodawstwie Litwy przewidziano karę, której górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat (w tym konkretnym przypadku 10 lat) jedynie w przypadku przestępstw dotyczących „znaczej ilości” lub „znaczej wartości”. Ustawodawstwo Węgier przewiduje karę, której górna granica zagrożenia wynosi więcej niż 8 lat, jedynie w przypadku podrabiania banknotów w celu dokonania oszustwa, podczas gdy podrabianie monet, uznane za przestępstwo lżejsze, jest w związku z tym zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica zagrożenia wynosi 5 lat. Z kolei ustawodawstwo Estonii przewiduje w przypadku fałszowania karę pozbawienia wolności, której

górną granicę zagrożenia wynosi 6 lat, jedynie w przypadku recydywy lub fałszowania „na wielką skalę”.

Wszystkie z dwunastu państw członkowskich przewidziały kary odpowiednio do wprowadzonych rzeczywiście przestępstw, łącząc przy tym poszczególne przestępstwa, o których mowa w decyzji ramowej. Osiem państw członkowskich (Republika Czeska, Estonia, Łotwa, Litwa, Węgry, Rumunia, Słowenia i Słowacja) przewidziało okoliczności obciążające w przypadku przestępstwa dotyczącego znacznej kwoty lub popełnionego w zorganizowanej grupie przestępczej. Siedem państw członkowskich (Bułgaria, Republika Czeska, Litwa, Malta, Polska, Słowenia i Słowacja) wprowadziło kary szczególnie złagodzone w przypadku ponownego wprowadzenia do obiegu sfałszowanej waluty otrzymanej jako prawdziwa. Wybór ten motywuje zasada współmierności kary. Ponadto wszystkie państwa członkowskie wskazały, że w odniesieniu do tych przestępstw ekstradycja jest możliwa.

3.2.6. *Jurysdykcja – art. 7*

Dziewięć państw członkowskich (Republika Czeska, Estonia, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Słowenia i Słowacja) wypełniło zobowiązania wynikające z tego przepisu, natomiast brak jest informacji na ten temat w odniesieniu do trzech państw członkowskich (Bułgarii, Malty i Rumunii).

3.2.7. *Odpowiedzialność osób prawnych oraz sankcje stosowane wobec nich – art. 8 i 9 (załącznik – tablica nr 6)*

Siedem państw członkowskich dokonało transpozycji przepisów art. 8 i 9 decyzji ramowej. W szczególności trzy państwa członkowskie (Węgry, Polska i Słowenia) wprowadziły do ustawodawstwa ogólną odpowiedzialność karną osób prawnych w przypadku popełnienia przez organ reprezentujący przestępstwa zagrożonego karą w prawie krajowym, na przykład w kodeksie karnym. Cztery państwa członkowskie (Estonia, Cypr, Łotwa i Litwa) wprowadziły do ustawodawstwa odpowiedzialność karną osób prawnych w odniesieniu do przestępstw związanych z fałszowaniem. W odniesieniu do kar w ustawodawstwie pięciu państw członkowskich (Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy i Polski) ustanowiono kary grzywny, kary pozbawienia praw i rozwiązania. W odniesieniu do Węgier i Słowenii informacji nie przekazano. Władze Republiki Czeskiej i Słowacji wskazały, że przewiduje się przyjęcie projektu ustawy w sprawie odpowiedzialności karnej osób prawnych za szereg czynów przewidzianych przez kodeks karny. Władze Bułgarii, Malty i Rumunii nie przekazały odpowiednich informacji na ten temat.

3.3. **Postępy w transpozycji decyzji ramowej w 27 państwach członkowskich w odniesieniu do uznawania wcześniejszych wyroków – art. 9a.**

Przepis art. 9a, który dotyczy uznawania wcześniejszych prawomocnych wyroków wydanych przez sądy innych państw członkowskich w celu stwierdzenia recydywy, został wprowadzony do ustawodawstwa w dziewiętnastu państwach członkowskich. W szczególności w pięciu państwach członkowskich przewidziane jest wyraźnie uznawanie wcześniejszych wyroków skazujących w sprawie fałszowania wydanych przez sądy innych państw członkowskich w celu stwierdzenia przypadku recydywy prowadzącego do zaostrzenia kary. W ustawodawstwie ośmiu państw członkowskich (Republiki Czeskiej, Danii, Grecji, Włoch, Węgier, Austrii, Portugalii i Słowacji)

wyraźny przepis o uznawaniu wcześniejszych wyroków skazujących wydanych za granicą w celu zaostrezenia kary znajduje się w części ogólnej Kodeksu karnego i ma zastosowanie do wszystkich przestępstw. W ustawodawstwie pięciu państw członkowskich (Niemiec, Łotwy, Litwy, Słowenii i Szwecji) brak jest szczegółowego odniesienia dotyczącego wcześniejszych wyroków skazujących wydanych za granicą, znajduje się tam natomiast ogólne odniesienie do przeszłości skazanego, tak aby uwzględnić wszystkie ewentualne wcześniejsze wyroki skazujące. Władze niemieckie dołączyły do odpowiedzi szereg decyzji sądów i trybunałów niemieckich reprezentujących orzecznictwo potwierdzające ich wykładnię. Władze Estonii wskazały, że wcześniejsze wyroki skazujące wydane przez sądy innych państw członkowskich są uwzględniane, nie przekazując jednak żadnych szczegółów ani tekstu odpowiedniej ustawy. Władze Luksemburga i Polski wskazały, że przepis ten nie został jeszcze wprowadzony do ustawodawstwa krajowego. Ponadto sześć państw członkowskich (Bułgaria, Irlandia, Malta, Rumunia, Finlandia i Zjednoczone Królestwo) nie przekazało odpowiednich informacji.

4. OCENA WYKONANIA

4.1. Ratyfikacja konwencji z 1929 r. – art. 2

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania, łącznie 25 państw członkowskich przystąpiło do konwencji z 1929 r.

4.2. Przestępstwa ogólne – art. 3

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania można również stwierdzić, że łącznie 27 państw członkowskich przyjęło ustawy wprowadzające w sposób wyraźny do ustawodawstwa krajowego znamiona szeroko pojętego przestępstwa fałszowania określonego w art. 3 ust 1 lit a) i b). W związku z tym należy uznać, że zapewniono skuteczność decyzji ramowej.

Jednakże ustawodawstwo Litwy uznaje za przestępstwo „sprzedaż”, które to pojęcie jest węższe od „wprowadzenia sfałszowanej waluty do obiegu w celu dokonania oszustwa”. Można jednak uznać, że ograniczenie to nie ma konsekwencji w praktyce, ponieważ ponowne wprowadzenie do obiegu sfałszowanej waluty otrzymanej jako prawdziwa stanowi odrębne przestępstwo.

W odniesieniu do art. 3 ust. 1 lit. c) ustawodawstwo Republiki Czeskiej i Polski definiuje jako przestępstwo transport, pojęcie szersze i uwzględniające szczególne pojęcia przywozu i wywozu. W ustawodawstwie Litwy, Malty i Rumunii za czyn podlegający karze uznaje się posiadanie w celu wprowadzenia do obiegu, co uwzględnia również przywóz i wywóz. W związku z tym należy uznać, że zapewniono skuteczność decyzji ramowej. Natomiast w odniesieniu do ustawodawstwa dwóch innych państw członkowskich (Estonii i Słowenii) należy odnotować niedopełnienie przez władze krajowe obowiązku transpozycji art. 3 ust. 1 lit. c).

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania można obecnie stwierdzić, że 25 państw członkowskich dokonało poprawnej transpozycji przepisów art. 3 ust. 1 lit. d) dotyczących przestępstw odnoszących się do środków szczególnie dostosowanych

do podrabiania waluty. Ustawodawstwo Estonii i Polski nie zawiera przepisów dotyczących takich przygotowań, co stanowi niedopełnienie obowiązku transpozycji.

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania można również stwierdzić, że 26 państw członkowskich wprowadziło przepisy ogólne dotyczące współudziału w wymienionych czynach, podlegania do ich popełnienia oraz usiłowania ich popełnienia zgodnie z art. 3 ust. 2 decyzji ramowej.

4.3. Przestępstwa dodatkowe – art. 4

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania można również stwierdzić, że 26 państw członkowskich zabrania pod groźbą kary podrabiania waluty przy użyciu legalnych urządzeń w celu dokonania oszustwa w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej. Jednak wiele państw członkowskich spełnia wymogi tego artykułu, zabraniając podrabiania waluty w celu dokonania oszustwa bez rozróżnienia ze względu na użyte środki.

Wszystkie państwa członkowskie powinny wprowadzić wyraźne przepisy zabraniające pod groźbą kary podrabiania waluty przy użyciu legalnych urządzeń w celu dokonania oszustwa. Przestępstwo określone w art. 4 mogą popełnić jedynie funkcjonariusze władz państwowych uprawnieni do używania legalnych urządzeń. W związku z tym w niektórych systemach prawnych czyny takie można również uznać za nadużycie władzy przez funkcjonariusza, stanowiące „*delictum proprium*” czyli przestępstwo indywidualne, które może popełnić jedynie pewna kategoria osób. Jest to przestępstwo odrębne od fałszowania, w związku z czym przewidziane kary mogą być również odmienne. Mimo iż sformułowanie przepisów krajowych bez rozróżnienia ze względu na użyte środki można uznać za zadowalające dla celów oceny transpozycji art. 4 decyzji ramowej, wymóg jasności prawa przemawia za ustanowieniem wyraźnych przepisów w prawie krajowym.

4.4. Waluta niewyemitowana, lecz przeznaczona do obiegu – art. 5

Celem tego przepisu jest określenie przedmiotowej strony przestępstwa fałszowania, tak aby uwzględnić walutę jeszcze niewyemitowaną. Inna kwalifikacja tych czynów (ustawodawstwo słoweńskie) pozbawia ten przepis skuteczności. Łącznie dwadzieścia dwa państwa członkowskie mają ustawodawstwo odpowiadające wymogom art. 5, lit. b decyzji ramowej.

4.5. Kary – art. 6

Uwzględniając wnioski z drugiego sprawozdania można również stwierdzić, że łącznie 26 państw członkowskich spełnia wymogi art. 6 ust. 2, na mocy którego przestępstwa podrabiania lub przerabiania waluty określone w art. 3 ust. 1 lit. a) muszą być zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat. Ustawodawstwo Finlandii, Szwecji i Litwy, mimo iż uzależnia maksymalny wymiar kary od dodatkowego kryterium (wagi przestępstwa), nie pomniejsza skuteczności art. 6 decyzji ramowej. Sądy krajowe orzekają maksymalny wymiar kary jedynie w przypadku przestępstw ciężkich. Mimo iż nie stwierdza się niewypełnienia obowiązku transpozycji, należy jednak odnotować, że w świetle tego ustawodawstwa skazanie na karę maksymalną może wydawać się wyjątkowe.

Ustawodawstwo Estonii i Węgier, w którym przewidziano odpowiednio kary, których górna granica zagrożenia wynosi 6 lat i 5 lat (za monety), nie spełnia wymogów decyzji ramowej.

Poza tymi wyjątkami dotyczącymi górnej granicy zagrożenia można stwierdzić że w ustawodawstwie 27 państw członkowskich przestępstwa określone w decyzji ramowej podlegają skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym karom.

4.6. Jurysdykcja – art. 7

Łącznie 24 państwa członkowskie spełniają wymogi art. 7.

4.7. Odpowiedzialność osób prawnych oraz stosowane wobec nich sankcje – art. 8 i 9

Biorąc pod uwagę wnioski z drugiego sprawozdania, 20 państw członkowskich spełnia ogólnie wymogi przepisów dotyczących odpowiedzialności osób prawnych. Republika Czeska, Portugalia i Słowacja nie podjęły odpowiednich kroków w celu spełnienia wymogów art. 8 i 9 decyzji ramowej. Zjednoczone Królestwo nie zmieniło ustawodawstwa, mimo że nie jest ono zgodne z wymogiem wprowadzenia odpowiedzialności osób prawnych. Zasada winy cywilnoprawnej może uzasadniać wypłatę odszkodowania osobie, która wnosi powództwo cywilne, lecz nie stanowi kary w sensie art. 8 i 9 decyzji ramowej. Ponadto podrabianie waluty w celu dokonania oszustwa jest działaniem na szkodę interesu publicznego i w większości przypadków nie godzi w interes prywatny.

Odnosnie do sankcji ustawodawstwo Hiszpanii i Luksemburga nie przewiduje grzywien, mimo iż zgodnie z art. 9 są one niezbędne. Państwa te przewidują sankcje dodatkowe w sensie decyzji ramowej, czyli zawieszenie lub rozwiązanie osoby prawnej.

4.8. Uznawanie wcześniejszych wyroków – art. 9a

W Grecji wcześniejsze wyroki skazujące wydane za granicą są uwzględniane, jeżeli jest ich co najmniej trzy i jeżeli kara została przynajmniej częściowo odbyta za granicą. Warunki te są niezgodne z celem decyzji ramowej, ponieważ w porównaniu z art. 9a utrudniają one stwierdzenie recydywy. W nadesłanej odpowiedzi władze Grecji wskazały, że rozpoczęto prace nad zmianą odpowiednich przepisów w celu pełnego dostosowania się do art. 9a.

W odniesieniu do państw, których ustawodawstwo uwzględnia ogólnie przeszłość osoby skazanej, należy odnotować, że te przepisy nie są sprzeczne z celami decyzji ramowej. Jednakże pewność prawa (czynnik brany pod uwagę przy ocenie efektywności transpozycji) byłaby wyższa, gdyby ustawodawstwo tych państw zmieniono tak, aby wyraźnie przewidywało uwzględnianie takich wyroków w celu stwierdzenia recydywy. Brak wyraźnego odniesienia do wyroków skazujących wydanych przez sąd innego państwa członkowskiego może prowadzić w praktyce do nieuwzględniania takich wyroków.

5. WNIOSKI

5.1. Wnioski ogólne

Transpozycja przepisów decyzji ramowej Rady z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie zwiększenia ochrony poprzez sankcje karne i inne sankcje za fałszowanie euro jest ogólnie zadowalająca, mimo kilku przypadków niedopełnienia obowiązku transpozycji. Przewidziane w decyzji ramowej przestępstwa i sankcje wprowadzono do ustawodawstwa krajowego państw członkowskich. Zapewniono w ten sposób efektywną i skuteczną ochronę euro wymaganą przez decyzję ramową. Decyzja ramowa spełniła więc swoje cele i do pełnego jej wykonania konieczne jest jedynie przyjęcie kilku przepisów krajowych.

5.2. Wnioski szczególne

Cele decyzji ramowej zostały osiągnięte w szczególności w odniesieniu do zagadnień najważniejszych. Podrabianie lub przerabianie waluty w celu dokonania oszustwa, jak również jej wprowadzanie do obiegu stanowią przestępstwa w systemach prawnych wszystkich państw członkowskich. Przywóz, wywóz oraz transport sfalszowanej waluty są również wyraźnie zabronione pod groźbą kary w ustawodawstwie większości krajów. Niektóre systemy prawne uwzględniają takie czyny w ramach pojęcia transportu lub posiadania. Kary ustanowione w celu represji tych czynów zabronionych odpowiadają, mimo ich różnorodności, kryteriom ustanowionym w decyzji ramowej, z wyjątkiem dwóch państw członkowskich. Ponadto większość państw członkowskich wprowadziła zasadę odpowiedzialności osób prawnych. Na mocy ustawodawstwa większości państw członkowskich uwzględnia się w celu stwierdzenia recydywy prawomocne wyroki skazujące wydane przez sądy innych państw członkowskich.

Mimo tych na ogół satysfakcjonujących wniosków, przepisy decyzji ramowej nie zostały w pełni wprowadzone do systemów prawnych wszystkich państw członkowskich, w związku z czym w niektórych przypadkach należy stwierdzić niedopełnienie obowiązku transpozycji. W celu pełnej transpozycji decyzji ramowej państwa członkowskie powinny wprowadzić do ustawodawstwa następujące zmiany. Niezbędne zmiany są przedstawione w porządku zgodnym z kolejnością poszczególnych przepisów decyzji ramowej.

Artykuł 2

Słowenia powinna ratyfikować konwencję międzynarodową o zwalczaniu fałszowania pieniędzy, zawartą w Genewie w dniu 20 kwietnia 1929 r.

Artykuł 3

W ustawodawstwie Estonii i Słowenii transport, przywóz i wywóz sfalszowanej waluty powinny podlegać karze.

W ustawodawstwie Estonii i Polski wytwarzanie i otrzymywanie narzędzi dostosowanych do fałszowania waluty w celu dokonania oszustwa powinno podlegać karze.

Artykuł 4

W ustawodawstwie Hiszpanii podrabianie waluty przy użyciu legalnych urządzeń lub materiałów powinno podlegać karze.

Artykuł 5

W ustawodawstwie Republiki Czeskiej i Słowenii fałszowanie waluty niewyemitowanej, lecz przeznaczonej do obiegu powinno podlegać karze.

Artykuł 6

W ustawodawstwie Węgier kara pozbawienia wolności, której górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat, powinna być przewidziana również w przypadku fałszowania monet.

W ustawodawstwie Estonii kara pozbawienia wolności, której górna granica zagrożenia wynosi co najmniej 8 lat, powinna być przewidziana niezależnie od recydywy lub skali fałszowania.

Artykuły 8 i 9

Władze Republiki Czeskiej, Słowacji i Zjednoczonego Królestwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia odpowiedzialności osób prawnych, tak aby spełnić wymogi art. 8 i 9 decyzji ramowej.

Do ustawodawstwa Hiszpanii i Luksemburga należy wprowadzić jako kary w przypadku odpowiedzialności osób prawnych również kary grzywny.

Art. 9a

Do ustawodawstwa Grecji, Luksemburga i Polski należy wprowadzić uznawanie wyroków skazujących wydanych przez sądy innych państw członkowskich w celu ustalania recydywy.

5.3. Przekazanie dodatkowych informacji

Władze następujących państw członkowskich powinny przekazać służbom Komisji informacje dotyczące następujących punktów:

Bułgaria

Penalizacja fałszowania waluty niewyemitowanej (art. 5), odpowiedzialność osób prawnych (art. 8 i 9) i recydywa międzynarodowa (art. 9a).

Estonia

Penalizacja podrabiania waluty przy użyciu legalnych urządzeń (art. 4) i penalizacja fałszowania waluty niewyemitowanej (art. 5).

Irlandia

Recydywa międzynarodowa – art. 9a

Węgry

Penalizacja fałszowania waluty niewyemitowanej (art. 5).

Malta

Ratyfikacja konwencji genewskiej, kompetencja sądów krajowych zgodnie z art. 7, odpowiedzialność osób prawnych (art. 8 i 9) i recydywa międzynarodowa (art. 9a).

Portugalia

Odpowiedzialność osób prawnych (art. 8 i 9).

Rumunia

Penalizacja podrabiania waluty przy użyciu legalnych urządzeń (art. 4), penalizacja fałszowania waluty niewyemitowanej (art. 5), odpowiedzialność osób prawnych (art. 8 i 9) i recydywa międzynarodowa (art. 9a).

Finlandia

Recydywa międzynarodowa (art. 9a).

Władze Zjednoczonego Królestwa powinny przekazać służbom Komisji informacje dotyczące recydywy międzynarodowej (art. 9a) oraz stosowania decyzji ramowej w odniesieniu do Gibraltaru.